

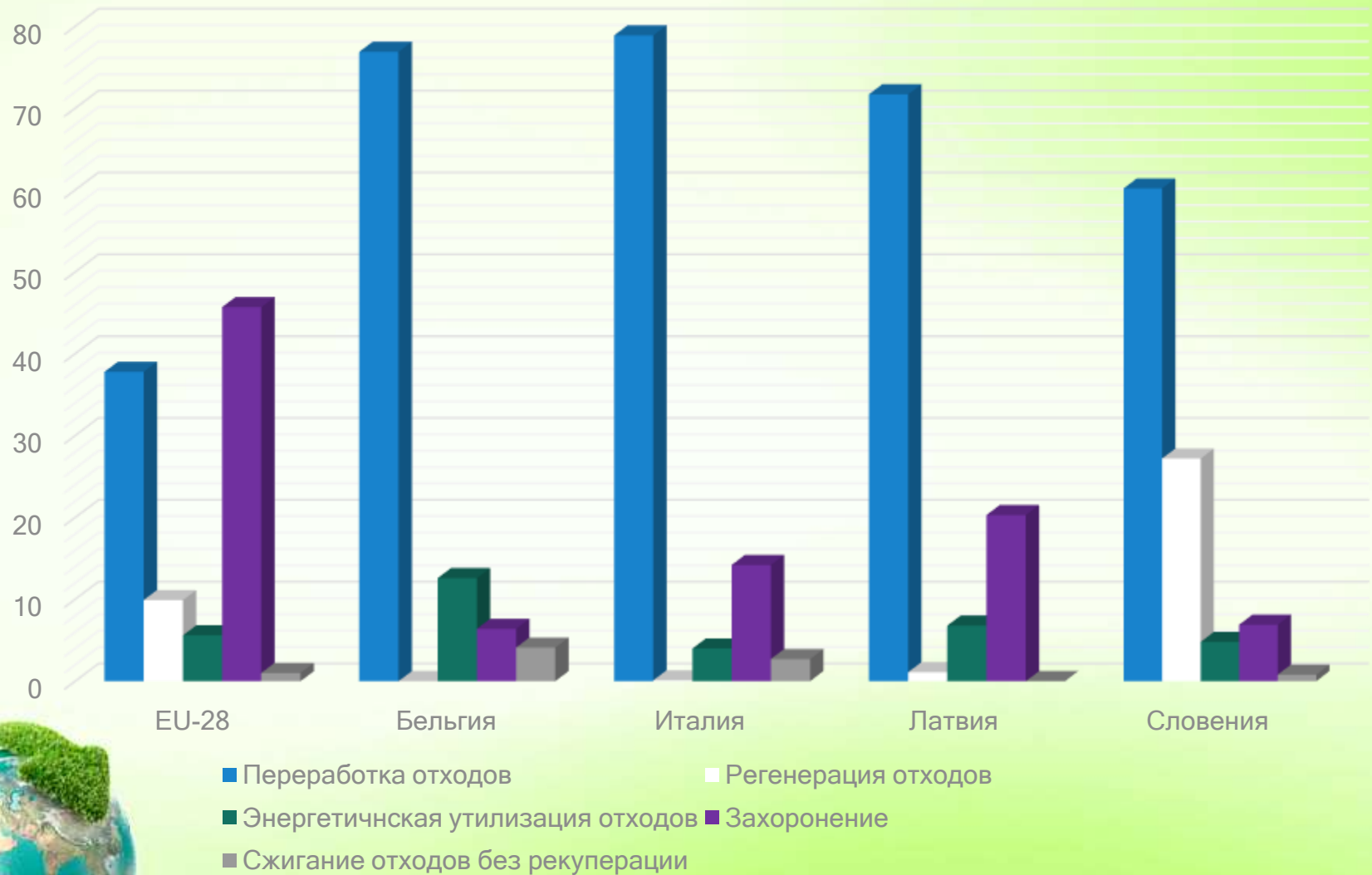

Законодавче регулювання поводження з відходами

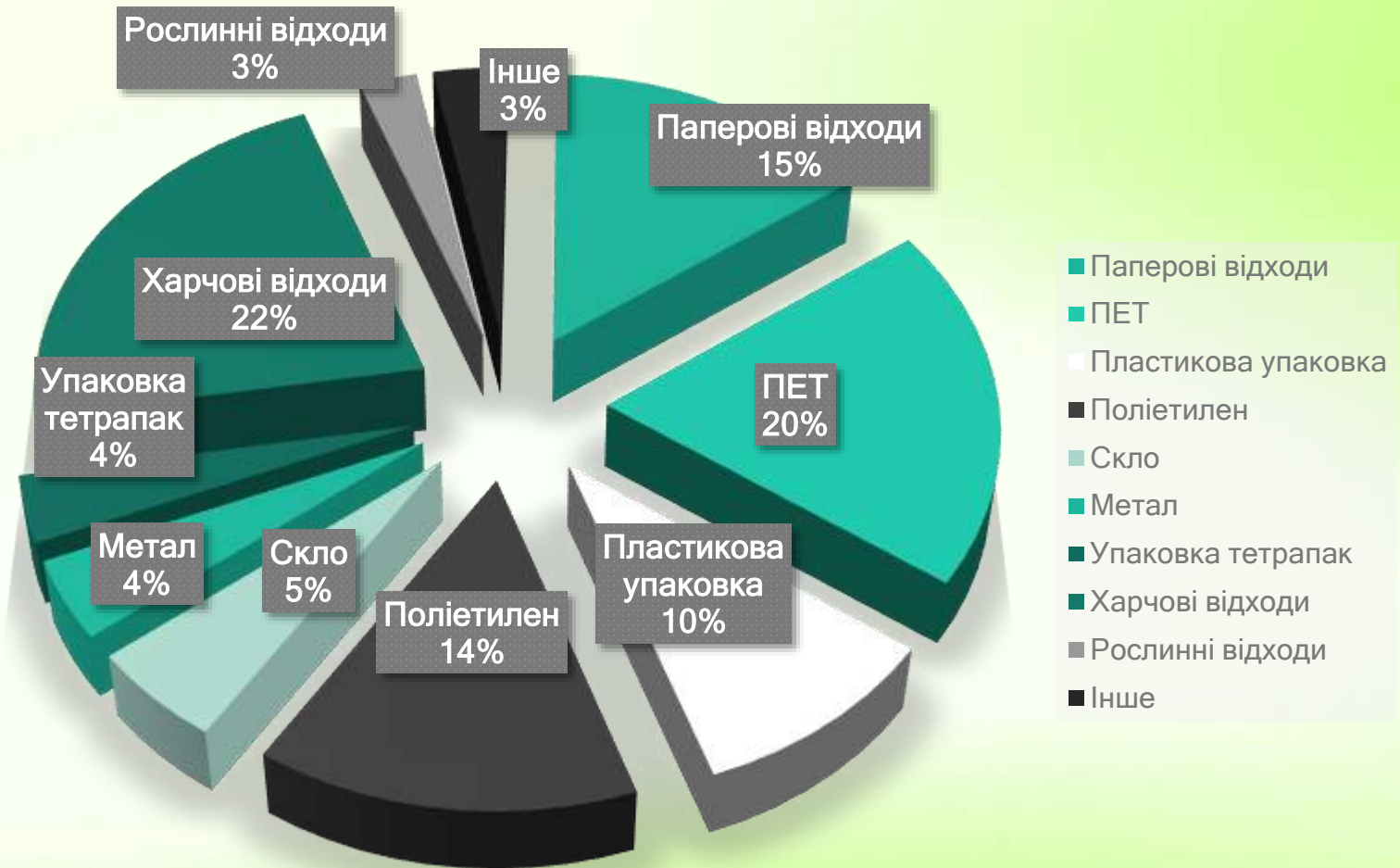
Народний депутат
України

VIII скликання
Олег Недава

Поводження з відходами у країнах ЄС

Морфологічний склад ТПВ в Україні

Близько 5 млн тонн відходів упаковки, з НИХ:

**1 млн тонн
скла**

**1,5 млн тонн картону
та паперу**

**0,6 млн тонн
полімерів**

Сучасний стан поводження з відходами в Україні

За даними Мінрегіонбуду, українці в середньому щорічно викидають близько **10 млн тонн побутових відходів**

93,8% - вивозиться на сміттєзвалища та полігони

4,2% - відходів перероблюється

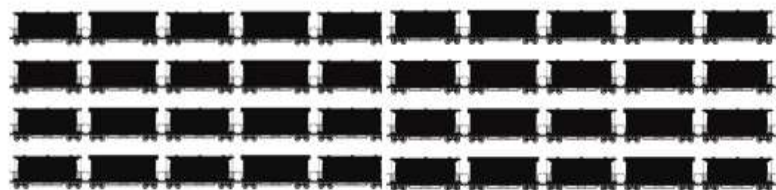
2% - відходів спалюється

5 тон -

середня вага слона.
Виходить, що щорічного утворюється 2 000 000 «слонів» зі сміття

В один товарний вагон можна поміститись тільки 5 слонів, а потужності одного локомотива вистачить на 50 таких товарних вагонів.

8000 поїздів

накопичила

У 2018 р.
Україна

понад 421 млн.
відходів

з них

9 млн т.
побутових
відходів

впроваджений
роздільний збір ТПВ

у 1181
населеному пункті

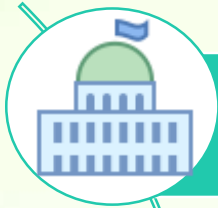
тобто, тільки в **4%**
населених пунктах

В Україні функціонує:

- 460 міст
- близько 500 районів
- 885 селищ міського типу
- 28 388 сіл

Джерело: за даними Держстату України та Мінрегіону України

Законодавство України повинно відповідати Директивам ЄС:

2008/98ЄС «Про відходи та скасування деяких директив»

94\62ЄС «Про упаковку та відходи упаковки»

2006\66\ЄС «Про батарейки, батареї і акумулятори»

2012\19ЄС «Про відходи електричного та електронного обладнання»

Принципи законодавства ЄС:

ІЄРАРХІЯ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ

Принцип розширеної відповідальності виробника:

1

це відповідальність виробників на етапі пост-споживчого життєвого циклу продукції.

2

виробники відповідають за свою продукцію навіть після того як продукція була використана, відслужила свій термін, стала непотрібною споживачеві, тощо.

3

ця відповідальність включає зокрема збір, сортування та підготовку продукції для подальшої переробки чи відновлення.

Цілі РВВ:

Впровадити стимули для еко-дизайну

(стимулює виробників розробляти продукти, які легше потім утилізувати, повторно використати та переробити)

Створення сталого виробництва та споживчої політики

- РВВ сприяє роздільному збиранню відходів та їх переробці
- для досягнення цільових показників переробки відходів впроваджуються освітні кампанії та кампанії з підвищення рівня поінформованості споживачів, спрямовані на заохочення роздільного збору та переробки, а не засмічення.

Моделі РВВ

- ☐ ОРВВ в руках зобов'язаної галузі (Бельгія, Чехія, Ірландія, Італія, Франція, Нідерланди, Норвегія, Португалія, Іспанія)
- ☐ Дуальна модель (Австрія, Німеччина, Швеція)
- ☐ Спільна модель (Франція, Іспанія, Бельгія, Нідерланди, Італія, Чехія, Словенія)
- ☐ Модель торговельних кредитів (Британія, частково Польща)
- ☐ Вертикальна інтегрована система (Польща, Словенія, Румунія, Болгарія)

Моделі РВВ

- ❑ Спільна інфраструктура збору (Німеччина)
- ❑ Конкуренція на інфраструктурі (Естонія)
- ❑ ОРВВ відповідальні тільки за виникнення упаковки на муніципальному рівні (Бельгія, Німеччина, Франція, Іспанія), для комерційної упаковки (Бельгія), або для інтегрованих потоків відходів (Нідерланди, Італія, Чехія)
- ❑ Окрема ОРВВ у кожному районі (Польща, Румунія, Болгарія, Словаччина, Мальта, Латвія, Литва)

Стан законодавства України:

Національна стратегія управління відходами до 2030 року
від 08 листопада 2017 р. № 820-р

Національний
план
управління
відходами до
2030р.

Від 20.09.2019р. №
117-р

Рекомендовано **органам місцевого самоврядування**
під час формування місцевих бюджетів **передбачати кошти**
необхідні для виконання Нацплану та Регіональних планів
управління відходами

Проекти
законів України
«Про відходи»

2207-2, 4028,
3199

Імплементація
законодавства
ЄС

Регіональні
плани
управління
відходами

**Відповідно до
стратегії
повинні бути
розроблені не
пізніше ніж
через 2 роки
після її
ухвалення
(тобто 8
листопада
2019р.)**

Директиви ЄС:

- 2008/98/ЄС «Про відходи та скасування деяких директив»
- 94/62/ЄС Європейського парламенту та Ради від 20 грудня 1994 р. «Про упаковку та відходи упаковки»
- 2006/66/ЄС «Про батареї, батареї і акумулятори»
- 2012/19/ЄС «Про відходи електричного та електронного обладнання»
- «Про побутові відходи» та інші спеціалізовані Директиви «Про захоронення відходів»,
- «Про спалювання відходів» тощо.

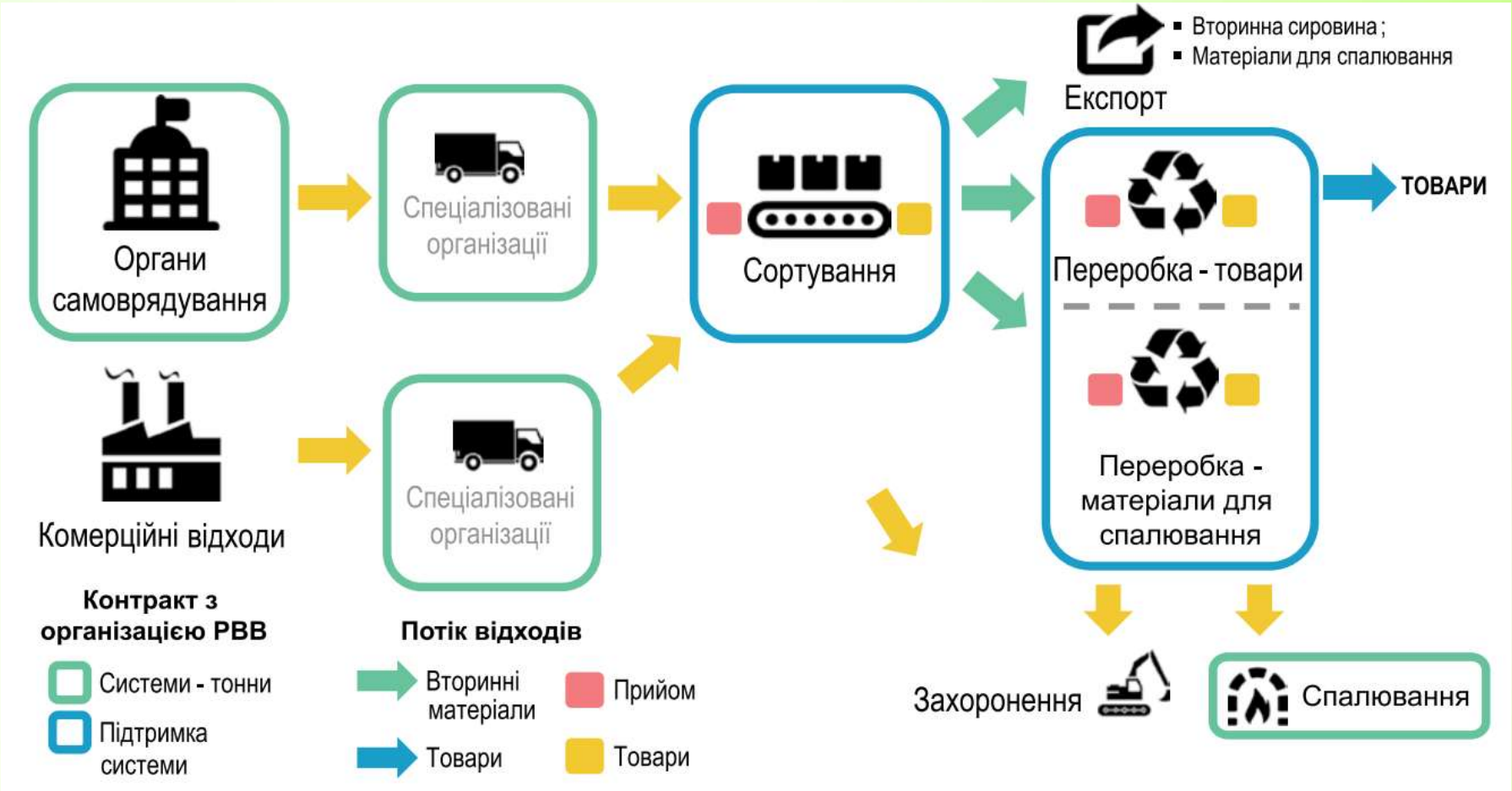
З 1 січня 2018 р. згідно
п.і) ст.32 забороняється
захоронення не перероб-
лених (необроблених)
побутових відходів

Закон України
«Про відходи»
від 05.03.1998р.
№187/98-ВР

Згідно ст.21

На органи місцевого самовря-
дування покладені повнова-
ження щодо забезпечення органі-
зації збирання і видалення побу-
тових відходів

Схема роботи концепції RBW за відходи упаковки (одна з моделей, запропонованих в Україні:

Фінансування на основі спільної фінансової відповідальності

Органи місцевого самоврядування, спеціалізовані організації: роздільне збирання відходів упаковки

 Зв'язок зі споживачами

 Контейнери для збирання побутових відходів біля домівок

 Центри комерційного збирання

ВИРОБНИКИ ТА ІМПОРТЕРИ ТОВАРІВ В УПАКОВЦІ

Сплата внесків згідно з обсягами та видами матеріалів

 Повернення від продажу матеріалів

 Переробні комплекси

Компенсація витрат на роздільне збирання

ОПЛАТА ПОСЛУГ ІНШИХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

 Сортивальні комплекси та пакувальні преси

Запровадження РВВ надасть значні переваги:

Для держави:

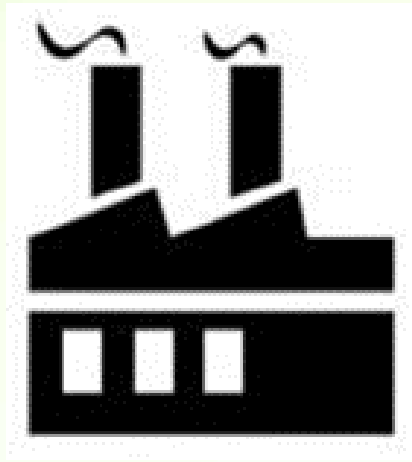
- зменшення забруднення довкілля
- переробка та утилізація використаних упаковки, електротоварів, шин, мастил тощо
- залучення виробників та імпортерів до переробки та утилізації їх продукції
- створення умов для формування галузі з переробки відходів та посилення контролю за переробкою та утилізацією відходів

Для населення:

- покращення довкілля та санітарно-епідеміологічного стану територій
- застосування принципу "забруднювач-платить" щодо визначення справедливої вартості послуг з вивезення відходів
- зменшення в 2 рази вартості послуг з вивезення побутових відходів
- покращення якості надання послуг з вивезення побутових відходів

Запровадження РВВ надасть значні переваги:

Для виробників продукції:

- встановлення чітких норм переробки та утилізації з поступовим збільшенням
- можливість самостійного вибору методу досягнення виконання норм (самостійна переробка, або участь у саморегулюючій організації, або сплата екологічного податку)
- право на визначення вартості переробки та утилізації відходів
- участь у визначенні суб'єктів господарювання з переробки та утилізації відходів

Для переробників відходів:

- створення джерел фінансування для переробки та утилізації відходів
- залучення до формування вартості переробки та утилізації відходів
- створення та розвиток галузі з переробки відходів
- покращення інвестиційного клімату в питаннях переробки та утилізації відходів кінцевого споживання продукції

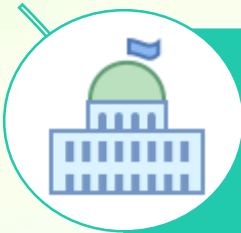

Пріоритетні аспекти нового законодавства

- 1 Відповідність засадам економіки замкненого циклу
- 2 Запобігання утворенню відходів тари та упаковки
- 3 Механізм РВВ та принцип «Забруднювач платить»
- 4 Монетизація повернення упаковки
- 5 Заборона пластикових пакетів, стимули до зменшення пластикової упаковки

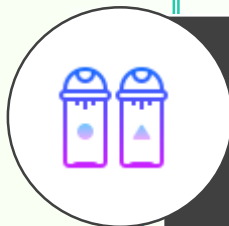
У законодавстві мають бути сформульовані:

чіткі санкції за порушення норм законів і водночас запроваджені стимули для впровадження екологічно дружніх видів тари і упаковки

вимоги до маркування та дизайну упаковки, а також обмеження щодо використання небезпечних речовин в упаковці;

мінімальні норми перероблення (рециклінгу) відходів упаковки;

вимоги до роздільного збирання та сортування упаковки окремо від інших побутових відходів

Інформаційно-просвітницька складова:

Інформаційно-
роз'яснювальна
хвиля (BTL акції)

Стимулююча,
підтримуюча хвиля -
висвітлення заходів у
ЗМІ, реклама на
бордах, громадському
транспорті; інтернет,
газети, ТВ

Інформаційно-
стимулююча хвиля
(еко-патруль,
дворові заходи,
свята)

Майбутнє наших дітей – у наших руках!

**Разом ми зможемо більше
Дякую за увагу!**